

Der bliver spildt 2 millioner dage årligt på unødigt lang sagsbehandlingstid i byggesager

TEMAANALYSE

Der er derfor et kæmpe potentiale for at mindske sagsbehandlingstiden, hvis de langsommere kommuner bliver lige så hurtige til at sagsbehandle som de hurtigste kommuner.

Der bliver spildt 2 millioner dage årligt på unødigt lang sagsbehandlingstid i byggesager

8. marts 2023

Byggesagsbehandlingstiderne stiger igen i år fra 63 i 2021 til 75 dage i 2022. Fra 2019 til 2022 er der tale om en 51 pct. stigning.

Der er stor forskel på sagsbehandlingstiderne på byggetilladelser kommunerne imellem. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid varierer fra fire dage i Odder Kommune til 209 i Allerød Kommune i 2022. Trods en stigning på 41 dage forlader Københavns Kommune med 201 dage dermed bundplaceringen.

De kommunale forskelle afslører et kæmpe potentiale for at mindske sagsbehandlingstiden, hvis de langsommere kommuner bliver lige så hurtige til at sagsbehandle som de hurtigste kommuner.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Der bliver spildt 2 millioner dage årligt på unødvendig sagsbehandlingstid i byggesager. Det svarer til 5.408 år.
- Byggesagsbehandlingstiderne varierer med op til 204 dage. Det vidner om et stort forbedringspotentiale hos flere kommuner.
- Byggesagsbehandlingstiden er i gennemsnit steget med 12 dage til 75 dage i 2022. Siden 2019, hvor landsgennemsnittet lå på 50 dage, er der tale om en stigning på 51 pct.

Antal spildte
dage årligt
på byggesagsbehandling:

2mio.

Stort potentiale i at mindske sagsbehandlingstiden

De fleste byggesager skal godkendes af kommunen, og normalt kan byggeriet ikke påbegyndes, før byggetilladelsen er godkendt. Sagsbehandlingstid er derfor lig med ventetid for bygherre. I mange tilfælde vil det også være lig med spildtid i byggeprojektet og en besværliggørelse af planlægningen for entreprenør og håndværkere.

Der ligger et stort potentiale i at mindske sagsbehandlingstiden. Byggesagsbehandlingstiderne varierer med op til 204 dage. For at illustrere dette har vi beregnet konsekvensen af, at alle kommuner har samme sagsbehandlingstider som gennemsnittet for de ti kommuner med lavest sagsbehandlingstid på de enkelte sagstyper. I dette scenarium kan man spare 2,0 millioner dage årligt på unødigt lang sagsbehandlingstid i byggesager. Det svarer til 5.408 kalenderår alene for sager afsluttet i 2022.

Sådan har vi gjort

SMVdanmark har med udgangspunkt i servicemålsstatistikken beregnet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hver af de 98 kommuner. Sammensætningen af typen af byggesager er ikke ens fra kommune til kommune. Hvis en kommune har relativt mange simple byggesager (fx enfamiliehuse), som det normalt er lettere at behandle, trækker det kommunens gennemsnit ned. For at tage højde for dette og sikre sammenlignelighed, er der beregnet et vægtet gennemsnit af den enkelte kommunes sagsbehandlingstid med vægte svarende til hele landets byggesager og ikke den enkelte kommunes sager.

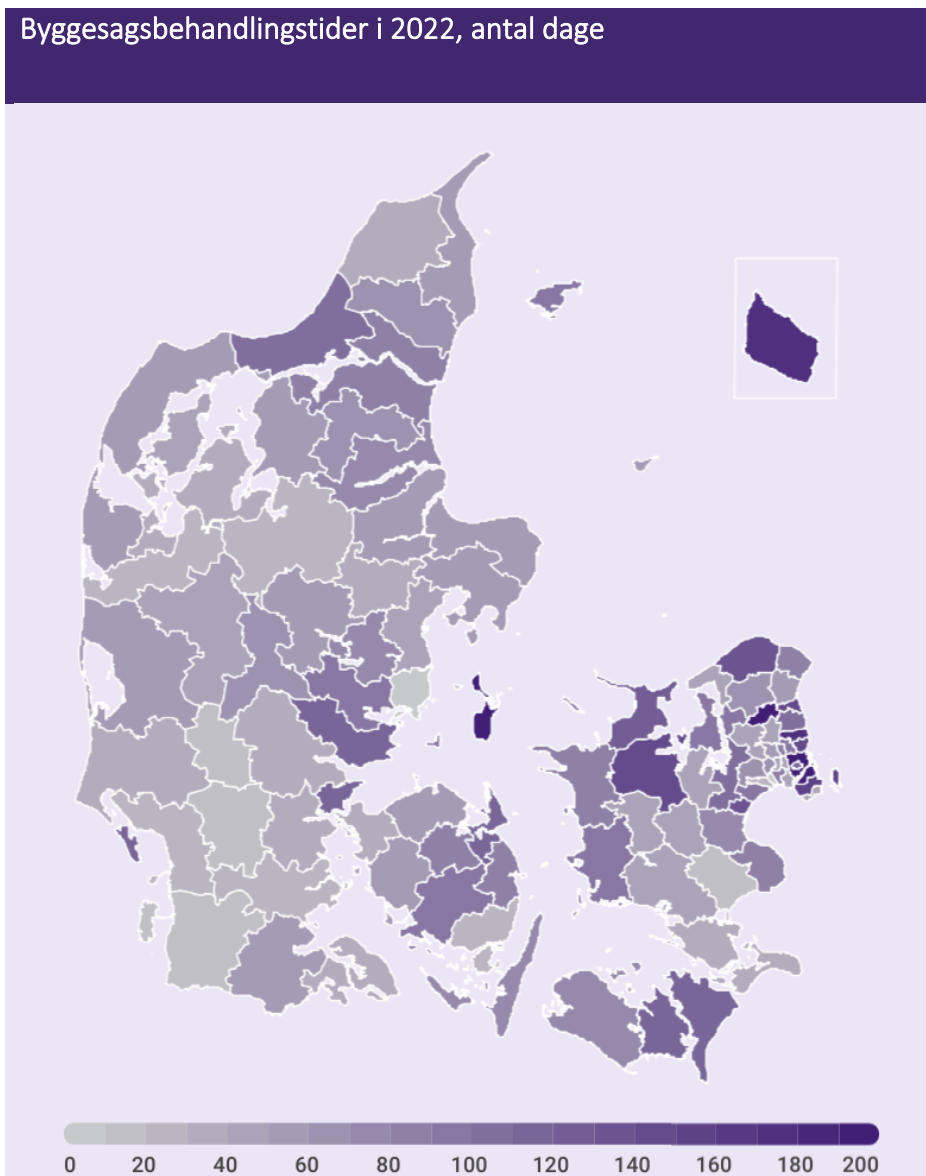
Hvordan opgøres sagsbehandlingstiden?

Sagsbehandlingstiden opgøres fra det tidspunkt en ansøger har indsendt en fuldt oplyst ansøgning, til kommunen har truffet afgørelse i sagen. Sagsbehandlingstiden tælles som kalenderdage, hvor ansøgers svartid på opfølgende spørgsmål fra kommunen ud over 7 dage trækkes fra. I sagsbehandlingen kan der være behov for sagsbehandling hos anden myndighed, ligesom der er lovpligtige høringer, der skal gennemføres. Dette tælles med som kommunernes sagsbehandlingstid.

Sagsbehandlingstiderne varierer på tværs af kommuner

I Allerød kommune er den gennemsnitlige byggesagsbehandlingstid 209 dage, mens den i Odder kommune kun er 4 dage. Der er altså stor variation kommunerne i mellem. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2022 var 75 dage på landsplan.

Kommuner-
nes gen-
nemsnitlige
byggesagsti-
der varierer
med op til
204 dage.

Kilde: KL's Servicemålsstatistik for byggesager.

Figur 1

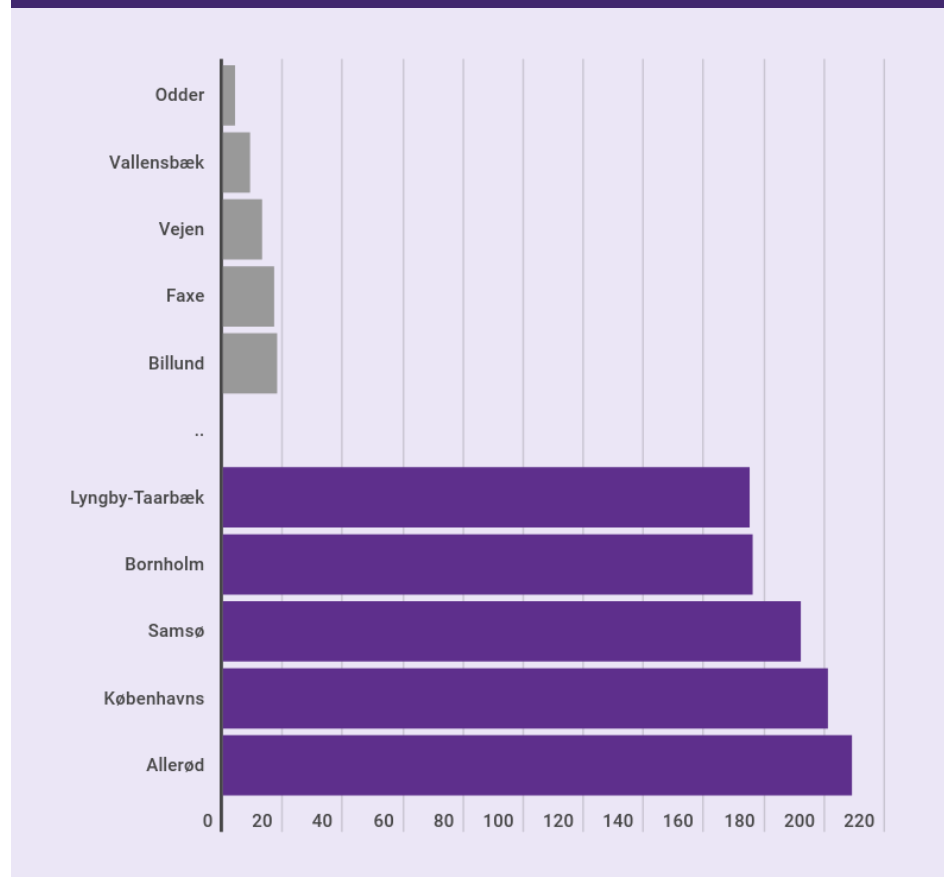
Anm.: "Alle typer" er et vægtet gennemsnit af de fem byggesagstyper med vægte svarende til fordelingen af typerne i hele Danmark og ikke i den enkelte kommune.

Der ligger en stor læring hos de effektive kommuner

Som tidligere beskrevet er der stor forskel på byggesagsbehandlingstiderne kommunerne i mellem. De mest effektive kommuner fremgår ved den grå farve af nedenstående figur. Særligt kommuner som Odder, Vallensbæk og Vejen Kommune er effektive, når det drejer sig om sagsbehandling af byggesager. Allerød, København og Samsø Kommune ligger i den anden ende af skalaen, hvor der enten er et stort læringspotentiale eller hvor oprydningsindsatser ikke er slået positivt igennem i statistikken endnu.

Stort potentiale for at sætte fart på byggesagsbehandlingen.

Top 5 og bund 5 kommuner målt på gennemsnitlig byggesagsbehandlingstid 2022, antal dage

Kilde: KL's Servicemålsstatistik for byggesager.

Anm.: Antal kommuner er 98

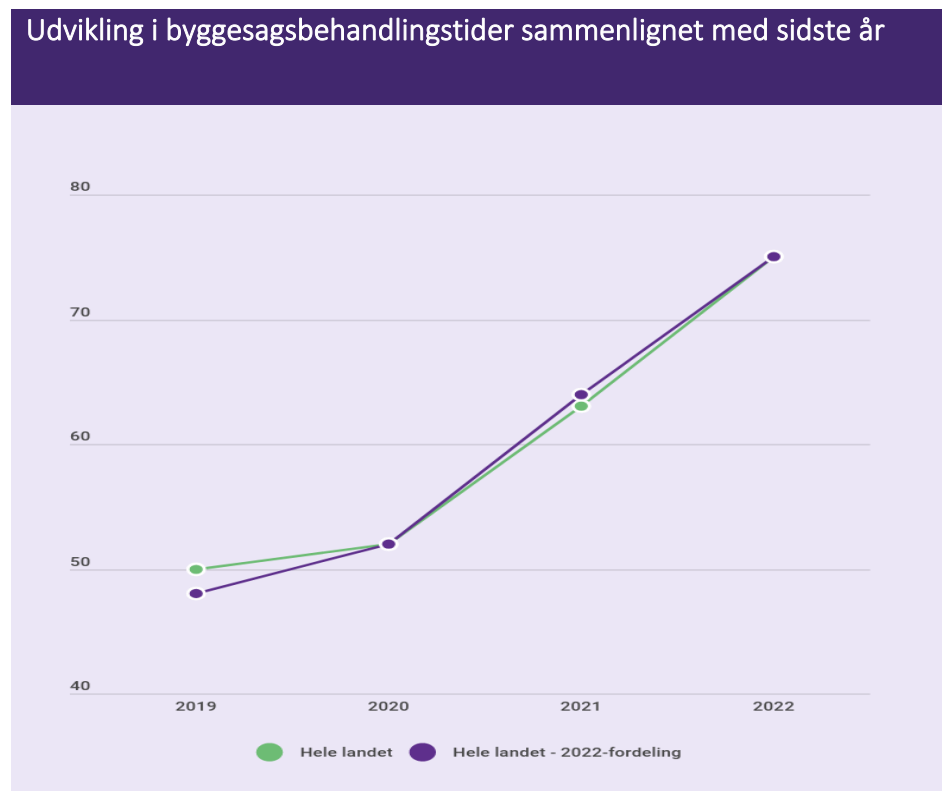
Figur 2

Byggesagsbehandlingstiderne er steget

Den gennemsnitlige byggesagsbehandlingstid er steget fra 63 dage i 2021 til 75 dage i 2022. Det er en stigning på 12 dage svarende til 19 pct.

Fra 2019 til 2022 stiger landsgennemsnittet fra 50 dage til 75 dage. Det svarer til en stigning på 50 pct. på blot tre år. Figur 3 viser desuden, at stigningen ikke kan forklares ud fra en ændret fordeling af sager. Stigningen ville være endnu større, hvis man havde haft samme fordeling af sager på de fem sagstyper i de fire år.

Byggesags-
behandlingstiden er i
gns. steget
med 50 pct.
siden 2019

Kilde: KL's Servicemålsstatistik for byggesager.

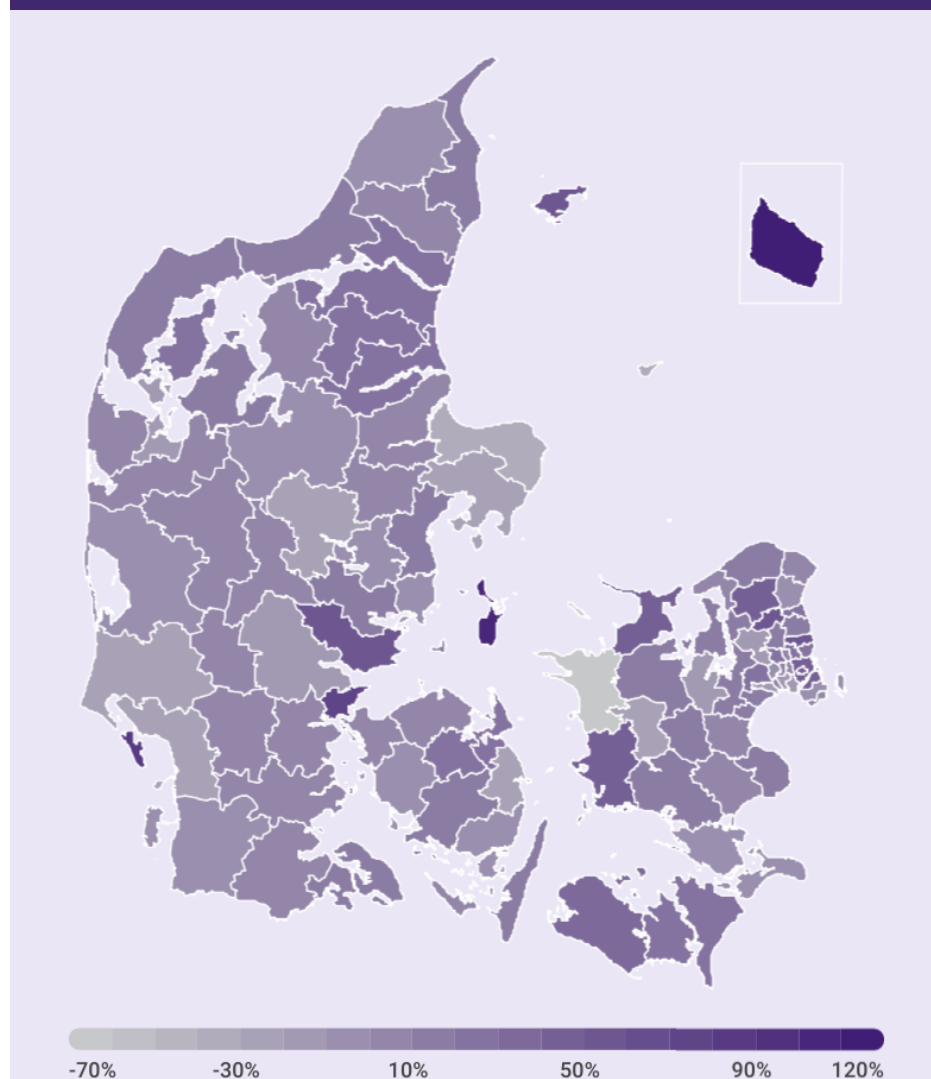
Figur 3

Særligt kommunerne Bornholm og Samsø har oplevet en stigning i byggesagsbehandlingstiden med stigninger på hhv. 120 og 109 dage. Særligt for små kommuner skal man være opmærksom på, at enkeltsager kan påvirke statistikken væsentligt i det år, sagen bliver afsluttet.

Modsat har Kalundborg reduceret ventetiderne med gennemsnitligt 70 dage, om end kommunen med et gennemsnit på 82 dage stadig ligger over landsgennemsnittet. Norddjurs har også reduceret sagsbehandlingstiderne kraftigt, så kommunen i 2022 ligger på 50 – mod 81 i 2021.

Byggesags-
behandlings-
tiden er i
gns. steget
med 12
dage på et
år.

Udvikling i byggesagsbehandlingstider sammenlignet med sidste år

Kilde: KL's Servicemålsstatistik for byggesager.

Figur 4

Anm.: "Alle typer" er et vægtet gennemsnit af de fem byggesagstyper med vægte svarende til fordelingen af typerne i hele Danmark og ikke i den enkelte kommune.

Konklusion og politikforslag

Der ligger et enormt forbedringspotentiale hos flere kommuner, når det gælder kommunens sagsbehandlingstider. Sagsbehandlingstiden er lig med ventetid for bygherre og i mange tilfælde også lig med spildtid i byggeprojektet. Der bliver spildt 2 millioner dage årligt på unødvendig sagsbehandlingstid i byggesager. Generne for de borgere og virksomheder, der har brug for godkendelserne for at kunne få bygget, giver anledning til væsentlige samfundsøkonomiske tab.

SMVdanmark mener, at kommunerne i højere grad bør prioritere hurtig sagsbehandling og sætte et loft over sagsbehandlingstiden.

Landspolitisk er der også brug for fokus på området, da lange sagsbehandlingstider er et strukturelt problem. Vi konstaterer stigende sagsbehandlingstider hvert år. Derfor er der brug for en tilbundsående revidering af Bygningsreglementet, så det bliver nemmere for sagsbehandlere, rådgivere og bygherrer at navigere i. Det nuværende regelsæt bærer præg af knopskydning, og i praksis er der stadig udfordringer med tvivl om ansvarsfordelingen. Der er samtidig brug for en mere nuanceret tilgang reglerne, så man fx får lettet reguleringen for ikke-komplekse byggerier.

Desuden giver et ekstra ressourcepres på kommunerne, at man fra 1. januar 2023 skal udtage stikprøver for at kontrollere klimaberegninger af alt nybyggeri (LCA-beregninger). Dette vil øge sagsbehandlingsbyrden i kommunerne og dermed forøge sagsbehandlingstiderne fremover. SMVdanmark opfatter kravet som en uansvarlig politisk beslutning, hvor man ikke har taget højde for de eksisterende udfordringer i kommunerne.

Kontakt

Cheføkonom Martin Kyed, tlf. 33 93 20 00, kyed@SMVdanmark.dk.

Konsulent Lasse Lundqvist, tlf. 41 29 20 09, lundqvist@smvdanmark.dk

SMVdanmark, marts 2023.

Bilag 1

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid med vægte som på landsplan (dage). Vægtet gennemsnit af de fem byggesagstyper med vægte svarende til fordelingen af typerne i hele Danmark og ikke den enkelte kommune.

	2019	2020	2021	2022
Albertslund	52	95	72	68
Allerød	71	67	156	209
Assens	19	16	60	59
Ballerup	18	18	30	51
Billund	39	22	16	18
Bornholm	57	57	56	176
Brøndby	75	79	96	85
Brønderslev	30	65	61	63
Dragør	83	48	42	42
Egedal	42	34	59	41
Esbjerg	23	34	57	29
Fanø	16	28	27	113
Favrskov	32	27	36	39
Faxe	20	19	13	17
Fredensborg	105	81	53	52
Fredericia	35	27	45	115
Frederiksberg	99	100	73	116
Frederikshavn	21	25	45	56
Frederikssund	47	80	75	93
Furesø	30	32	30	43
Faaborg-Midtfyn	85	69	75	92
Gentofte	68	57	113	140
Gladsaxe	47	52	77	98
Glostrup	35	48	38	43
Greve	92	55	79	93
Gribskov	75	86	118	131
Guldborgsund	71	60	82	110
Haderslev	15	13	15	21
Halsnæs	50	51	46	48

Hedensted	54	41	57	111
Helsingør	86	68	87	90
Herlev	85	92	77	86
Herning	46	43	42	44
Hillerød	39	29	25	68
Hjørring	54	38	40	39
Holbæk	59	69	135	145
Holstebro	44	54	18	25
Horsens	34	49	82	92
Hvidovre	108	157	59	45
Høje-Taastrup	43	42	40	69
Hørsholm	61	98	124	147
Ikast-Brande	64	55	61	63
Ishøj	30	50	40	21
Jammerbugt	51	55	83	100
Kalundborg	51	91	151	82
Kerteminde	49	71	88	112
Kolding	36	42	33	37
København	90	125	159	201
Køge	48	62	75	79
Langeland	33	77	65	80
Lejre	33	35	68	49
Lemvig	34	42	43	50
Lolland	27	41	45	77
Lyngby-Taarbæk	60	85	121	175

Læsø	44	38	47	98
Mariagerfjord	74	59	47	73
Middelfart	23	21	37	39
Morsø	40	29	22	43
Norddjurs	80	63	81	50
Nordfyns	38	34	48	51
Nyborg	81	86	112	86
Næstved	27	30	39	49
Odder	20	9	6	4
Odense	45	47	63	88
Odsherred	80	81	87	128
Randers	50	50	54	57
Rebild	68	44	34	61
Ringkøbing-Skjern	40	41	56	56
Ringsted	52	33	30	46
Roskilde	81	75	91	104
Rudersdal	65	78	99	109
Rødovre	47	49	38	44
Samsø	54	176	83	192
Silkeborg	27	48	73	50
Skanderborg	46	41	80	78
Skive	21	22	21	34
Slagelse	55	53	57	97
Solrød	58	72	122	133
Sorø	27	48	64	43
Stevns	57	65	70	85
Struer	34	28	45	33
Svendborg	59	50	34	25
Syddjurs	26	72	77	54
Sønderborg	21	29	26	38
Thisted	13	17	31	50

Tønder	18	21	29	20
Tårnby	83	72	158	157
Vallensbæk	5	3	7	9
Varde	36	55	56	33
Vejen	40	22	13	13
Vejle	31	59	49	37
Vesthimmerlands	60	27	56	57
Viborg	72	32	27	24
Vordingborg	73	35	35	32
Ærø	53	54	65	71
Aabenraa	33	47	47	51
Aalborg	53	49	61	85
Aarhus	49	32	31	46